

**Legatio Marchionis Lavardini Romam, Ejusquè Cum
Romano Pontifice Innocentio Undecimo Dissidium**

Sfondrati, Celestino

[S.l.], 1688

24. An Pontifex debuerit abstinere Censuris, quia istarum usus sæpè
noxius?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62944](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62944)

R. Non est mearum partium, Hispanorum, Gallorumq; in Romanam Sedem beneficia conferre: nemo negat multa Pontifices Gallis debere, sed & Gallos quoque multa Pontificibus. Exempla etiam Sixti V. eorumq; præcipuè Pontificum, qui in Gallias sedem transtulere, satis ostendunt, non esse in Hispanos tantam indulgentiam, quantam Galli declamant. Sed quidquid de aliis sit, ego solius Innocentij causam ago, nec ulla mihi de aliis cura. Innocentium verò eodem jure cum Hispaniæ Legato egisse, quo cum Galliæ, imò omnibus egit, notissimum est; nullum enim istorum aliâ conditione Romam admisit, quàm ut Asylis cederet. Intempestiva ergo, imò injusta querela est partialitatis Innocentium in ea causa postulantis, in qua constat pari, eodemq; jure in omnes expertum esse.

XXIV. *Vigesimò, (a) Adjungit: Mirum non esse, si Lavardinus eas censuras moratus non sit, quas inutiles, imò perniciosas experientia, & Sixti V. Bulla satis ostendunt.*

(a) *Fol. 9.*

R. Sic

Rē Sic omninò Lutherani & Calvini-
 stæ philosophantur. Si velit hic Gallus
 censuras universim curandas non esse,
 hæresis est, nec calamo punienda. Si
 velit tunc excommunicationem metu-
 endam non esse, cùm injusta est, aut ab eo
 lata, cui nulla auctoritas ferendi; ve-
 rum dicit, sed nihil ad rem nostram. Si
 verò contendat, justa an injusta sit ex-
 communicatione, non ex conscientia Judi-
 cis pendere, qui sententiam dixit sed ex
 arbitrio rei, qui punitus est, adeò ut sper-
 nere excommunicationem possit, seq; illi
 non subdere, quoties injustam censuerit;
 nihil dici potuit aut imprudentius, aut
 injustius: quando enim se reus puniri
 patietur, si ejus arbitrio, & non Judicis
 sedeat, de justitia aut injustitia poenæ ju-
 dicare? nec poenâ teneatur, quoties in-
 justam censuerit, aut saltem, quoties in-
 justam dixerit? aut quis reus non dicet se
 injustè damnatum, si hoc sufficiat poenæ
 evadendæ? & quis credat tam malè in-
 stitutam à Christo Ecclesiam, ut voluerit
 valorem poenæ ex arbitrio, judicioquè
 rei

rei pendere, id quod in nulla Republica, quamvis Barbara, valuit, valebitquè? Verum igitur est, neminem ligari posse injuftis cenfuris; sed æquè verum, juftæ illæ, an injuftæ fint, ad judicem, ut cognofcat, non ad reum pertinere: nihil ergo Lavardinum, ejusquè adulatores juvat, quidquid opponunt de injuftitia cenfurarum.

Sed quid fi Pontifex injuftè excommunicatione aliquem plectat? numquid illà tenebitur?

Eadem quæftio de quolibet Principum excitari potest: quid fi enim Rex Galliaè injuftè aliquem ad carceres damnet, numquid tenebitur carceres fubire? Si dicas non teneri, modò confitet omnium judicio de fententiæ iniquitate; non verò fi folus reus, ejusvè amici iniquam effe querantur. Idem ego de Pontifice & Lavardino, ifto reo, illo Judice dicam. Sicut enim fententiæ Christianiffimi Regis nullius judicio fubduntur, mutariquè non poffunt, quia Galliaè Monarcha eft; ita nequè Pontificis,

H

tificis,

tificis, quia Monarcha Ecclesiae. Sed audi Pontificis Gregorij Magni elegantem doctrinam: (a) *Sub magno moderamine Pastores Ecclesiae solvere vel ligare debent; sed utrūm justè an injustè obliget Pastor, Pastoris tamen sententia gregi commendanda est, ne is, qui subest, & cum injustè forte ligatur, ipsam obligationis sententiam ex alia culpa mereatur. Pastor ergo vel absolvere temerè vel ligare vereatur. Ille autem, qui sub manu Pastoris est, ligari timeat vel injustè, nec Pastoris sui iudicium temerè reprehendat, ne, etsi injustè ligatus est, ex ipsa tumida reprehensionis superbia culpa, quae non erat, fiat.*

Quod verò adjungitur: *Constare experientiā, excommunicationes noxias esse maliq; eventūs.*

Respondeo, hanc esse omnium rerum mortalium conditionem, ut profint, nocentque, utcunq; utenti libuerit: nec est aliquid tam sacrum, quod abusus non lædat. Idem de excommunicationibus dicas, quæ multis profuere, ut Theodo-

(a) S. Gregor. Magnus hom. 20. in Evang.

Magno, Carolo Magno, Henrico Magno; nec ullus istorum ideò magnus non fuit, quia Sacerdotibus paruit; nec minus Principum animæ quàm corpora remediis subduntur, quoties agrotant nullo damno Majestatis. Quòd ergo aliquando excommunicatio nocuerit, non remedij, non medentis hæc culpa, sed agrotantis fuit.

Quanta series malorum ex bellis nascitur? num ideo tamen Ludovicus Gallia Rex bello abstinuit, quo Belgium, Austrasiam, Alsatiam vastavit tanto impendio sanguinis Christiani? quòd si dicant, multa esse mala, quæ ex bellis, armisq; proveniunt, sed multò plura fore, si bellare non liceat. Idem ego de Censuris, armisque Ecclesiasticis dicam, quibus, si metu mali uti non possis, multò pejora evenient; quippe omnia Principibus licebunt, estquè amplissimum in Galliis exemplum, ubi Religio perierat, nisi vibratis Censuris, metuquè Regni amittendi Henricus Magnus hæresin exuisset.

Hæc. Sed

Sed nimius sum, cùm rebus tam claris probandis, & totâ Ecclesiâ, semperquè receptis consumor. Fecit Innocentius, cùm Lavardinum excommunicavit, quod Symmachus, quod Innocentius, quod Hadrianus, quod Ambrosius, quod alij Pontifices, Patresquè fecerunt. Faciat Lavardinus, quod Arcadius, quod Carolus Magnus, quod Theodosius, alijque Imperatores, hoc est, pœniteat, sequè Pontifici subdat, nec erubescat post tot Imperatores culpam fateri. *Stravit*, inquit de Theodosio Ambrosius (a) *omne quo utebatur, Regium insigne: deflevit in Ecclesia publicè peccatum suum, quod et aliorum fraude obrepserat; gemitu & lacrimis oravit veniam; quod privati erubescunt, non erubuit Imperator publice agere pœnitentiam: nec ullus postea dies fuit, quo non illum doleret errorem. Utinam Lavardinus imitetur.*

XXV. *Vigesimo primò: (b) Laudat Advocatus Lavardini, Pontificis Innocentij*

(a) *S. Ambros. Orat. funeb. in Theodosio*

(b) *Fol. 10.*